

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'a ilişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla

*Hülya Güven*

Prof. Dr. Hülya GÜVEN

İzmir Milletvekili

*S. Sındır*  
S. Sındır  
İ. T. M. V.

*Selma Öz*  
Selma Öz  
Manisa M. V.

*Ö. S. Sındır*

*Ö. S. Sındır*  
Ö. S. Sındır  
Manisa M. V.

*Sinan Aydın Aygün*  
Sinan Aydın Aygün  
Ankara M. V.

*Kazım Kurt*  
Kazım Kurt  
E. M. V.

*İhsan Özkes*  
İhsan Özkes  
İstanbul M. V.

*Ali*  
Ali  
İzmir M. V.

*Orhan Düzgün*  
Orhan Düzgün  
İzmir M. V.

*Gürküt Arar*  
Gürküt Arar  
İzmir M. V.

*Seniz KALELİ*  
Seniz KALELİ  
B. V.

*Büyük Ayman Güler*  
Büyük Ayman Güler  
İzmir M. V.

*Ueli Wjebolan*  
Ueli Wjebolan  
Malatya M. V.

*Hakan ÖREN*  
Hakan ÖREN  
Manisa M. V.

*Sedat AKSUNGAR*  
Sedat AKSUNGAR  
İzmir M. V.

*İzzet Çetin*  
İzzet Çetin  
Ankara M. V.  
*Ashin Dündü*  
Ashin Dündü  
Rahmi Akın TÜRELİ  
İzmir M. V.

| TBMM BAŞKANLIĞI    |                                       |                    |                    |                    |
|--------------------|---------------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| Tali Komisyon      | Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler |                    |                    |                    |
| Esas Komisyon      | Plan ve Bütçe                         |                    |                    |                    |
| Tarih:             | 20 Şubat 2013                         | E. No: 2/1253      |                    |                    |
| Ysm. Uzm.          | Bşk. Yrd.                             | Başkan             | Gn. Sek. Yrd.      | Gn. Sek.           |
| <i>(Signature)</i> | <i>(Signature)</i>                    | <i>(Signature)</i> | <i>(Signature)</i> | <i>(Signature)</i> |
| TBMM               | <i>(Signature)</i>                    |                    |                    |                    |

| TBMM<br>KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI |  |
|----------------------------------------|--|
| 14 Şubat 2013                          |  |
| Numara:                                |  |

| T B M M<br>KÜTÜPHANE VE ARŞİV İZM. BAŞKANLIĞI |        |
|-----------------------------------------------|--------|
| 14 Şubat 2013                                 |        |
| No :                                          | 182125 |

[illegible]

## GENEL GEREKÇE

Yaşlı ve özürlülerin sosyal güvencelerinin sağlanması devletimizin görevleri arasında yer almaktadır. Bu görevler Anayasamızda düzenlenmiştir. Anayasanın 60 ıncı maddesinde “Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.”, 61 inci maddesinde “Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır. Yaşlılar, Devletçe korunur, Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.” denilmektedir.

Yaşlı ve özürlü vatandaşların sosyal güvenlikleri 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda düzenlenmiştir.

Ancak Kanun hükümlerinde yaşlı, güçsüz, kimsesiz, özürlü ve muhtaç olan kişilerin sağlanan aylıklardan yararlandırılmalarına ilişkin koşullar mevcuttur.

Kanunda getirilen bazı koşullar, Kanun’un yapılma amacında hedef kitle olarak belirlenen 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesizler ile özürlü ihtiyaç sahiplerini “**kanunen bakmakla mükellef (yükümlü) kimsesi olmayan**”, “**18 yaşını dolduran**”, ve “**herhangi bir işe yerleştirilememiş olan**” ibareleri ile Kanun’u amaçlanması gereken özörlünün, özörlölük durumuna göre, çalışmasına da destek olacak koşulsuz asgari sosyal destek niteliğinden uzaklaştırmıştır. Yürürlükte olan koşullar altında, devlet muhtaç, güçsüz ve kimsesiz özörlölere özörlölüğü, olmayan gelirini kanıtlaması karşılığında, aylığa hak kazanılan bir durum olarak sunmaktadır.

Kanun’un Ek 1 inci maddesinin (c) bendi ise, yürürlükteki haliyle özürlü yakınına aylık bağlanmasını “**kanunen bakmakla yükümlü olduğı 18 yaşını tamamlamamış**” özürlü yakını bulunmasına bağlamıştır. Kanunda, bu haliyle, özörlünün bakım hizmeti alma hakkı, annesi gibi, yakın akrabalık bağı ile sınırlandırılmakta, özürlü yakınının aylığı ise 18 yaşını doldurmuş ve 18 yaş üstü özörlölere için kesilmektedir.

Bu kanun teklifi ile Kanun’un 1 inci maddesinin birinci fıkrasından “, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan” ibaresi çıkarılarak kendisine bakmakla yükümlü kimse bulunsun veya bulunmasın geliri bulunmayan 65 yaşını doldurmuş yurttaşlara anayasamızda belirtilen koruma ve yardım verilmiştir. Kanun’un Ek 1 inci maddesinde geçen “**kanunen bakmakla mükellef (yükümlü) kimsesi olmayan**” “**18 yaşını dolduran**”, ve “**herhangi bir işe yerleştirilememiş olan**” ibareleri aşağıda belirtilen bentlerden çıkarılarak Kanunda kapsanacak özörlölere, özörlölük durumuna göre, çalışmasına da destek olacak koşulsuz asgari sosyal desteğin sağlaması amaçlamıştır. EK 1 inci maddenin (c) bendinden ise “, **kanunen bakmakla yükümlü olduğı 18 yaşını tamamlamamış**” ibaresi çıkarılarak özörlünün hizmet alacağı çevre genişletilmiş, özürlü kişi 65 yaşını dolduruncaya kadar yakınına aylık bağlanması sağlanmıştır.

## MADDE GEREKÇELERİ

**MADDE 1-** Bu madde ile 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrasından “, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan” ibaresi çıkarılarak 65 yaşını doldurmuş muhtaç, güçsüz ve kimsesizlerden kendisine bakmakla yükümlü kimse bulunsun veya bulunmasın geliri bulunmayan yurttaşlarımıza Anayasamızda belirtilen koruma ve yardım verilmiştir.

**MADDE 2-** Bu madde ile Kanun'un Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “, 18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan” ibaresi metinden çıkarılarak, 65 yaşını dolduruncaya kadar kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunsun veya bulunmasın başkasının yardımı olmaksızın hayatını devam ettiremeyecek şekilde özürlü olanlara, (b) bendinde geçen “18 yaşını dolduran, kanunen bakmakla yükümlü kimsesi olmayan ve herhangi bir işe yerleştirilmemiş olan” ibaresi metinden çıkarılarak 65 yaşını dolduruncaya kadar kanunen bakmakla yükümlü kimsesi bulunan veya bulunmayan ve herhangi bir işe yerleştirilen veya yerleştirilmeyen özörlölere, (c) bendinde geçen “, kanunen bakmakla yükümlü olduğu 18 yaşını tamamlamamış” ibaresi metinden çıkarılarak bakmakla yükümlü çevresinin özörlölüye bu hizmeti herhangi bir şekilde vermemesi halinde de özörlölü yakınına, özörlölü kişi 65 yaşını dolduruncaya kadar, aylık bağlanmıştır.

**MADDE 3-** Yürürlük maddesidir.

**MADDE 4-** Yürütme maddesidir.

**65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK  
VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK  
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

**MADDE 1-** 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan, “, kendisine kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan” ibaresi metinden çıkarılmıştır.

**MADDE 2-** Kanun'un Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen “, 18 yaşını dolduran ve kanunen bakmakla mükellef kimsesi bulunmayan”, birinci fıkrasının (b) bendinde geçen “18 yaşını dolduran, kanunen bakmakla mükellef kimsesi olmayan ve herhangi bir işe yerleştirilememiş olan”, birinci fıkrasının (c) bendinde geçen “, kanunen bakmakla yükümlü olduğu 18 yaşını tamamlamamış” ibareleri metinden çıkarılmıştır. Kanun'un Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “özürlülerden;” ibaresi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Özürlülerden;”

**MADDE 3-** Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 4-** Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.